

รายงานผลการดำเนินงาน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ครั้งที่ ๑ (๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓)

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
(องค์การมหาชน)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รายงานการดำเนินงานประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓

ระหว่างวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ – ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓

สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) หรือ พกฉ. ได้ดำเนินการเผยแพร่พระเกียรติคุณพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ในรูปแบบพิพิธภัณฑ์มีชีวิต โดยได้จัดแสดงนิทรรศการในรูปแบบที่ทันสมัยในอาคาร และจัดแสดงต้นแบบ ฐานการเรียนรู้ ให้สัมผัสของจริงและฝึกปฏิบัติได้ สามารถเรียนรู้จากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง ได้จัดกิจกรรม นิทรรศการพิเศษอย่างต่อเนื่อง เพื่อสร้างแรงบันดาลใจ และจุดประกายความคิดแก่ผู้เข้ามาชมและเรียนรู้ ในการนำไปประยุกต์ใช้ในวิถีชีวิตต่อไป

ผลการดำเนินงานภาพรวมโดยสรุป ดังนี้

๑. การเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ด้านการเกษตร มีผู้เข้าชมและเรียนรู้พิพิธภัณฑ์ จำนวน ๒๕๙,๒๖๔ ราย โดยเปิดให้เข้าชมการจัดแสดงนิทรรศการ ดังนี้

๑.๑ พิพิธภัณฑ์ในอาคาร เปิดให้เข้าชมนิทรรศการภายในอาคาร จำนวน ๖ พิพิธภัณฑ์ คือ พิพิธภัณฑ์ในหลวงรักเรา พิพิธภัณฑ์มหัศจรรย์พันธุกรรม พิพิธภัณฑ์ป่าดงพงไพร พิพิธภัณฑ์วิถีน้ำ พิพิธภัณฑ์ดินดล และพิพิธภัณฑ์เกษตร คือ ชีวิต

๑.๒ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง เปิดให้เข้าชมฐานการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ จำนวน ๒ พิพิธภัณฑ์ คือ พิพิธภัณฑ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และพิพิธภัณฑ์เกษตรตามรอยพ่อ รวมทั้งมีพื้นที่พิพิธภัณฑ์เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Wisdom farm) และมีบริการรถนำชมฐานเรียนรู้ พิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง

๑.๓ พิพิธภัณฑ์ กษัตริย์ เกษตร พื้นที่ MADO Pavilion ริมถนนพหลโยธิน เรียนรู้การเดินทาง รอยพ้อผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Interactive) ซึ่งมีเกมสวมหมวกให้ภูเขา ใส่รองเท้าให้ตีนดอย และเกมเกษตร ทฤษฎีใหม่ประยุกต์ การ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง “๗๐ ปี กษัตริย์ เกษตร” เชื่อมโยงภูมิปัญญาเกษตรไทยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ สัมผัสคุณค่าวิถีเกษตรไทย ที่ร้าน “กิน อยู่ ดี” และ MADO café จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ

๒. การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร ได้แก่

๒.๑ จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔ ครั้ง เป็นตลาดนัดองค์ความรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการการผลิต การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ จากเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจนการจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และผลผลิตเกษตรอินทรีย์ต่าง ๆ

๒.๒ จัดกิจกรรมเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๓ จัดกิจกรรมขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่าย จำนวน ๕ ครั้ง

๓. จัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพึ่งตนเอง ในการลดค่าใช้จ่าย สร้างรายได้ จำนวน ๖ ครั้ง

๔. ดำเนินการจัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชนที่มาเรียนรู้และเข้าชมพิพิธภัณฑ์ มีผู้เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๓๑,๖๒๒ ราย และจัดกิจกรรมภายใต้ โครงการท่องเที่ยวสุขสันต์ ที่พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จำนวน ๒๐ ครั้ง

๕. จัดมหกรรมและนิทรรศการพิเศษ จำนวน ๓ ครั้ง ได้แก่ งานนิทรรศการหมุนเวียน “๓ สถิตในดวงใจ... นิรันดร” วันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ งานมหกรรม “ภูมิพลังแผ่นดิน” วันที่ ๔ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ และ งานมหกรรม “เมล็ดพันธุ์ของพระราชินี” ในงานวันเด็กแห่งชาติ วันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓

๖. จัดนิทรรศการสัญจร ภายนอกพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จำนวน ๘ ครั้ง เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและ พระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตร เศรษฐกิจพอเพียงและประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของ พกฉ.

๗. การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๔ ครั้ง

๘. การพัฒนาบุคลากร ได้แก่ จัดอบรม จำนวน ๕ ครั้ง และจัดโครงการศึกษาดูงาน จำนวน ๒ ครั้ง

๙. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน การเบิกจ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ งบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ จำนวน ๒๑๒,๕๘๕,๘๐๐ บาท เบิกจ่ายและผูกพัน จำนวน ๖๔,๖๒๖,๓๒๔.๒๔ บาท (ร้อยละ ๓๐.๔๐) คงเหลือ จำนวน ๑๔๗,๙๕๙,๔๗๕.๗๖ บาท (ร้อยละ ๖๙.๖๐)

ปัญหาอุปสรรค ผลงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จึงยกเลิกการจัดกิจกรรมงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “เพาะป่า เพาะชีวิต” ในวันที่ ๗ - ๘ มีนาคม ๒๕๖๓ และ พกฉ. ประกาศปิดให้บริการเข้าชมชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

สรุปผลการดำเนินงานด้านภารกิจหลัก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ณ เดือนมีนาคม ๒๕๖๓

กิจกรรม / โครงการ	เป้าหมายรวมปีงบประมาณ ๒๕๖๓	
	เป้าหมายรวมปีงบประมาณ ๒๕๖๓	ผลงาน
๑. เผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร จัดแสดงพิพิธภัณฑ์ในอาคาร และพิพิธภัณฑ์กลางแจ้ง	จำนวนผู้เข้าชมและเรียนรู้ ๕๕๕,๗๕๘ ราย	จำนวนผู้เข้าชมและเรียนรู้ ๒๕๙,๒๖๔ ราย
๒. การขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ผ่านการจัดกิจกรรมตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง	๑๑ ครั้ง	๔ ครั้ง
๓. จัดกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการพึ่งตนเองในการลดค่าใช้จ่ายสร้างรายได้	๑๒ ครั้ง	๖ ครั้ง
๔. จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง แก่นักเรียน นักศึกษา และประชาชน	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๙๐,๐๐๐ ราย	จำนวนผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๑,๖๒๒ ราย
๕. นิทรรศการสัญจร เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่าง ๆ ของ พกฉ.	๘ ครั้ง	๘ ครั้ง

หมายเหตุ : เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จึงยกเลิกการจัดกิจกรรมงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “เพาะป่า เพาะชีวิต” ในวันที่ ๗ - ๘ มีนาคม ๒๕๖๓ และ พกฉ. ประกาศปิดให้บริการเข้าชมชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

ผลการดำเนินงานตามภารกิจหลัก

๑. การเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร

พทอ. ดำเนินการเปิดให้เข้าชมและเรียนรู้ ทั้ง ๓ พิพิธภัณฑสถาน ได้แก่ พิพิธภัณฑสถานในอาคาร พิพิธภัณฑสถานกลางแจ้ง และพิพิธภัณฑสถาน กษัตริย์ เกษตร สำหรับนักเรียน นักศึกษา เกษตรกรและประชาชนทั่วไป และบริการเข้าชมสำหรับหมู่คณะ

๑.๑ พิพิธภัณฑสถานในอาคาร เปิดให้เข้าชมนิทรรศการภายในอาคาร จำนวน ๖ พิพิธภัณฑสถาน คือ พิพิธภัณฑสถานในหลวงรักเรา พิพิธภัณฑสถานหัตถกรรมรัตนโกสินทร์ พิพิธภัณฑสถานปาดังพวงไพร พิพิธภัณฑสถานวิถีน้ำ พิพิธภัณฑสถานดินดล และพิพิธภัณฑสถานเกษตร คือ ชีวิต

๑.๒ พิพิธภัณฑสถานกลางแจ้ง เปิดให้เข้าชมฐานการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติ จำนวน ๒ พิพิธภัณฑสถาน คือ พิพิธภัณฑสถานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และพิพิธภัณฑสถานเกษตรตามรอยพ่อ รวมทั้งมีพื้นที่พิพิธภัณฑสถานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (Wisdom farm) และมีบริการรถนำชมฐานการเรียนรู้ พิพิธภัณฑสถานกลางแจ้ง

๑.๓ พิพิธภัณฑสถาน กษัตริย์ เกษตร พื้นที่ MADO Pavilion ริมถนนพหลโยธิน เรียนรู้การเดินทางตามรอยพ่อผ่านสื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย (Interactive) ซึ่งมีเกมสวมหมวกให้ภูเขา ไร่รวงทำให้ตื่นตอลอย และเกมเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ การ์ตูนแอนิเมชัน เรื่อง “๗๐ ปี กษัตริย์ เกษตร” เชื่อมโยงภูมิปัญญาเกษตรไทยที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตคนรุ่นใหม่ สัมผัสคุณค่าวิถีเกษตรไทย ที่ร้าน “กิน อยู่ ดี” และ MADO café จำหน่ายอาหาร เครื่องดื่ม สินค้าเกษตรปลอดภัย และผลผลิต ผลิตภัณฑ์จากเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ

ผลการดำเนินงาน

๑) มีผู้เข้าชมและเรียนรู้ สะสมตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ **รวมจำนวน ๒๕๙,๒๖๔ ราย**^๑ ซึ่งเป้าหมายจำนวนผู้เข้าชม ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวมจำนวน ๓๐๐,๐๐๐ ราย โดยกลุ่มเป้าหมายที่เข้ามาเรียนรู้ ได้แก่ นักเรียน นักศึกษา บุคลากรภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไป

๒) ผู้เข้ามาเรียนรู้ ได้เรียนรู้พระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร เศรษฐกิจพอเพียง และความสำคัญของการเกษตร รวมทั้งน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

^๑ เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID - ๑๙) จึงยกเลิกการจัดกิจกรรมงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “เพาะป่า เพาะชีวิต” ในวันที่ ๗ - ๘ มีนาคม ๒๕๖๓ และ พทอ. ประกาศปิดให้บริการเข้าชมชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป

๒. การขับเคลื่อนปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

๒.๑ จัดตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง โดยร่วมมือกับเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ เป็นตลาดนัดองค์ความรู้ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การบริหารจัดการการผลิต การตลาด การแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ เกษตรกร และผู้ผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ตลอดจน การจำหน่ายสินค้า ผลิตภัณฑ์ และผลผลิตเกษตรคุณภาพ จำนวน ๔ ครั้ง ดังนี้

๑) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ธ สถิตในดวงใจ...นิรันดร” ในวันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สุดมิได้ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร โดยนิทรรศการพิเศษและกิจกรรมการเรียนรู้ อาทิ นิทรรศการ “พอแห่งแผ่นดิน” นิทรรศการ “จากปรัชญา สู่อะชีพ” โดยเครือข่ายผู้น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตรที่ประสบความสำเร็จ และนิทรรศการจากโรงเรียนต้นแบบในสังกัดของ สพฐ. จาก ๕ จังหวัด กิจกรรมน้อมรำลึก อาทิ “แรงบันดาลใจสู่นักประดิษฐ์ บันทึก...ไว้ในใจนิรันดร และครั้งหนึ่ง ณ พิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ” ร่วมทำบุญตักบาตร ข้าวสารอาหารแห้งพระภิกษุสงฆ์ ๕๐ รูปเพื่อถวายเป็นพระราชกุศลเนื่องในวันคล้ายวันสวรรคต และเชิญชวนคนไทยร่วมจุดเทียนน้อมรำลึกพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร การฝึกอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๒๐ หลักสูตร กิจกรรมตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง ตลาดนัดแห่งมิตรภาพและการแบ่งปันกิจกรรม “เพาะ แจก แลก เปลี่ยน” นำภาชนะเหลือใช้มาเพาะกล้าไม้กลับไปดูแลต่อที่บ้าน

๒) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “มหัศจรรย์แห่งท้องทุ่ง” ในวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ น้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงแก้ไขปัญหาเรื่องการขาดแคลนน้ำกินน้ำใช้ให้กับคนไทย จัดนิทรรศการพิเศษ “ฝนหลวง น้ำจากฟ้า” ตามรอยประวัติความเป็นมาของเครื่องบินฝนหลวง เรียนรู้ภูมิปัญญา วิธีชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในอดีตสู่ปัจจุบัน อาหารจากท้องทุ่ง ของเล่นจากท้องนา ชิมข้าวใหม่ในรอบปีการเก็บเกี่ยว สินค้าเกษตรอินทรีย์จากเกษตรกรตัวจริง ในงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียงกว่า ๑๐๐ ร้านค้า หลักสูตรอบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ วิชา

๓) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ภูมิพลังแผ่นดิน” ในวันที่ ๔ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ กิจกรรมภายในงานประกอบด้วยนิทรรศการเพื่อเทิดพระเกียรติและเผยแพร่พระเกียรติคุณพระปรีชาสามารถพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการจัดการดิน การแสดงดนตรีเพลงพระราชนิพนธ์เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร การแสดงศิลปวัฒนธรรม ๔ ภาค อบรมวิชาของแผ่นดิน และอบรมเชิงปฏิบัติการมากกว่า ๓๐ วิชา สินค้าเกษตรอินทรีย์ ผัก ผลไม้ตามฤดูกาล ต้นไม้ พันธุ์ไม้ ผลิตภัณฑ์แปรรูปคุณภาพจากเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรฯ มากกว่า ๓๐๐ บูธ

๔) จัดงานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง “ความรัก ความสุข กับวิถีเกษตร” ระหว่างวันที่ ๑ - ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ กิจกรรมภายในงาน นำเสนอความรัก ความสุขจากการทำการเกษตร เรียนรู้นิทรรศการ “เกษตรนักประดิษฐ์” แลกเปลี่ยนเรียนรู้อบรมวิชาของแผ่นดินและอบรมเชิงปฏิบัติการกว่า ๑๐ วิชา จากปราชญ์เกษตรเลือกซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ ผลผลิตเกษตรปลอดภัย

ผลการดำเนินงาน

๑) เครือข่ายของ พกฉ. และภาคีความร่วมมือได้มีโอกาสในการเผยแพร่องค์ความรู้ด้านนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงสู่สาธารณะมากขึ้น

๒) พกฉ. เปิดพื้นที่ให้เครือข่ายได้จัดแสดงและพัฒนาศักยภาพด้านการผลิต การตลาด นวัตกรรม และการบริหารจัดการทรัพยากรของตนเอง ผ่านรูปแบบตลาดนัดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และร่วมกันขับเคลื่อนเชื่อมโยงงานเกษตรเศรษฐกิจพอเพียงที่เป็นรูปธรรม

๓) พกฉ. ได้เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรม กิจกรรมของพิพิธภัณฑ์ถึงกลุ่มเป้าหมายโดยตรง

๒.๒ จัดกิจกรรมเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๒.๑ โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมการแปรรูปและการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร ระหว่างวันที่ ๒๕ - ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดแพร่ “วัดนาตุ้ม” ตำบลบ่อเหล็กทอง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่

ผลการดำเนินงาน

๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๖๐ คน จากเครือข่าย พกฉ. และประชาชนในพื้นที่

๒) ภาคีเครือข่ายความร่วมมือร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่

๒.๑) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือตอนบน “ไร่อ้อมกอดภูเขา” ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

๒.๒) เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดนครราชสีมา

๒.๓) เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดอุดรธานี

๒.๔) เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ จังหวัดชัยนาท

๒.๕) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านนาตุ้ม

๓) กิจกรรมศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดแพร่ “วัดนาตุ้ม” ตำบลบ่อเหล็กทอง อำเภอเมือง จังหวัดแพร่ เรียนรู้เรื่องสมุนไพรเพื่อสุขภาพ จากคนในชุมชน และได้รับความร่วมมือจากเครือข่าย พกฉ. ในการพัฒนาพื้นที่ “วัดนาตุ้ม” ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในรูปแบบพุทธวิถีของคนในชุมชน สนับสนุนแนวทางและองค์ความรู้พัฒนาตลาดวิถีชุมชน “กาดขี้เมี่ยง” เชื่อมโยงประเด็นสมุนไพรในการดูแลสุขภาพให้กับคนในชุมชนอย่างยั่งยืน

๔) เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์จริงจากผู้นำเครือข่ายในพื้นที่ ประเด็นการแปรรูปและการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร

๔) เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผ่านประสบการณ์จริงจากผู้นำเครือข่ายในพื้นที่ ประเด็น การแปรรูปและการดูแลสุขภาพด้วยสมุนไพร

๕) กิจกรรมปลูกสมุนไพรนานาชนิดภายในวัดนาตุ้ม เพื่อเป็นแหล่งรวบรวมพันธุ์กรรมพืชท้องถิ่นที่ให้ชุมชนเกิดการอนุรักษ์ รักษา และนำไปใช้ประโยชน์

๒.๒.๒ โครงการเผยแพร่ขยายผลนวัตกรรมเกษตรยกระดับการพัฒนาคุณภาพผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติบนพื้นฐานปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ระหว่างวันที่ ๘ - ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดเลย “ศูนย์กิจกรรมธรรมชาติภูหลวง” ตำบลเลยวังไสย์ อำเภอภูหลวง จังหวัดเลย

ผลการดำเนินงาน

๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๕๐ คน จาก เครือข่าย พกฉ.

๒) ภาคิเครือข่าย พกฉ. ได้แก่

๒.๑) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ “กลุ่มเกษตรกรสายนาวัง”

๒.๒) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือตอนบน “ไร่อ้อมกอดภูเข”

๒.๓) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดนครราชสีมา “ศูนย์เรียนรู้พืชพรรณท้องถิ่นน้ำลำพระเพลิง”

๒.๔) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดยโสธร “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มผู้เลี้ยงโคขุนหนองแหน”

๒.๕) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “ครามบุญ” จังหวัดมุกดาหาร

๒.๖) เครือข่าย พกฉ. จังหวัดมหาสารคาม

๒.๗) ผู้สืบทอด เครือข่าย พกฉ. จังหวัดขอนแก่น

๓) ผู้เข้าร่วมโครงการได้ทบทวนความเป็นมาในการขับเคลื่อนงานผ้าฝ้ายย้อมสีธรรมชาติ ในแต่ละพื้นที่ด้านความสำคัญ และการใช้สีจากเปลือกไม้ แต่ละชนิด

๔) การมองทรัพยากรบนฐานวิถีชีวิตกับการประยุกต์ใช้และการสร้างเอกลักษณ์การท่องเที่ยวชุมชนอย่างยั่งยืน ค้นพบจุดเด่นของชุมชน

๕) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กระบวนการและขั้นตอนการย้อมผ้าฝ้าย แต่ละพื้นที่ถ่ายทอด จากภูมิปัญญาสู่คนรุ่นใหม่

๒.๒.๓ โครงการติดตามและประสานงานเครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ จังหวัดสกลนคร และจังหวัดมุกดาหาร ระหว่างวันที่ ๑๓ - ๑๖ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน “เครือข่ายอินแปง”, ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสกลนคร “ไทเทิงภูฝ้ายอมคราม” และศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ “สหกรณ์การเกษตรบ้านดงกล้วย จำกัด”

ผลการดำเนินงาน

๑) แลกเปลี่ยนประเด็น การปรับปรุงนิทรรศการ องค์ความรู้ ป้าย และเรื่องราว พกฉ. ในรูปแบบสื่อต่าง ๆ ของศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ให้เป็นรูปแบบเดียวกัน

๒) ได้ดำเนินการติดตามกิจกรรมของศูนย์เครือข่าย และศูนย์เรียนรู้ ได้แก่

๒.๑) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน “เครือข่ายอินแปง”

๒.๒) ศูนย์เรียนรู้เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสกลนคร “ไทเทิงภูฝ้ายอมคราม”

๒.๓) ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ “สหกรณ์การเกษตรบ้านดงกล้วย จำกัด”

๓) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นเรื่อง “ธนาคารน้ำใต้ดิน” เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ในภาคการเกษตร พร้อมกับการเชื่อมโยงเครือข่ายในการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน

๔) ประสานความร่วมมือศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ “สหกรณ์การเกษตรบ้านดงกล้วย จำกัด” จัดให้เป็นพื้นที่ทดลอง เรื่องการทำธนาคารน้ำใต้ดิน เพื่อเป็นต้นแบบในการกักเก็บน้ำให้กับชุมชน

๕) ได้ประสานงานร่วมขับเคลื่อนและยกระดับ การสร้างกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ นวัตกรรมและเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเปิดเป็นศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดกาฬสินธุ์ “กลุ่มเกษตรกรรสาหร่ายน้ำว้าง” ตำบลสาหร่ายน้ำว้าง อำเภอนาคู จังหวัดกาฬสินธุ์ โดยมี นายบำรุง คะโยธา ผู้ประสานงาน เครือข่าย พกฉ. ขับเคลื่อนในพื้นที่ด้านอนุรักษ์พันธุกรรม ท้องถิ่น ส่งเสริมการพึ่งตนเองด้านอาหาร งานหัตถกรรมผ้าทอ การยอมรับจากธรรมชาติ ปลูกมันญี่ปุ่นอินทรีย์ ข้าวอินทรีย์ และการบริหารจัดการน้ำระดับชุมชน

๒.๓ จัดกิจกรรมขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์ จำนวน ๓ ครั้ง

๒.๓.๑ โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดอุดรดิตถ์ “สวนสรรพสิ่งคอรุม” ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ สวนสรรพสิ่งคอรุม ตำบลคอรุม อำเภอพิชัย จังหวัดอุดรดิตถ์

ผลการดำเนินงาน

๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๓๕ คน จากเครือข่าย พกฉ. และประชาชนในพื้นที่ ได้แก่

- ๑.๑) ศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. จังหวัดแพร่ “วัดนาตุ้ม”
- ๑.๒) เครือข่าย พกฉ. ผ่านการอบรมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ๑ ไร่ ๑ แสน จังหวัดเชียงราย
- ๑.๓) เครือข่าย พกฉ. ผ่านการอบรมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ๑ ไร่ ๑ แสน จังหวัดสุรินทร์
- ๑.๔) เครือข่าย พกฉ. ผ่านการอบรมโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ๑ ไร่ ๑ แสน จังหวัดกำแพงเพชร
- ๑.๕) เครือข่าย พกฉ. จังหวัดอุดรดิตถ์

๒) พกฉ. ประสานความร่วมมือและจัดตั้งและทำพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. จังหวัดอุดรดิตถ์ “สวนสรรพสิ่งคอรุม”

๓) เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ระหว่างผู้เข้าร่วมโครงการฯ โดยการนำเทคโนโลยีสรรพสิ่งอะตอมมิคานาโนไปประยุกต์ใช้กับการทำการเกษตร

- ๔) ได้นำองค์ความรู้ที่น่าสนใจ ไปเผยแพร่ให้กับชุมชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ ได้แก่
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “อ้อยอินทรีย์ตั้งตัว”
  - บรรยายเรื่อง “เกษตรทฤษฎีใหม่ประยุกต์ ๑ ไร่ ๑ แสน”
  - อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “สรรพสิ่งบำรุงดิน”
  - อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “สมุนไพรแซมมือ แซ่เท้า”

๒.๓.๒ โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้กลุ่มเกษตรกรชาวนา เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดบุรีรัมย์ ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ กลุ่มเกษตรกรชาวนา ตำบลโกรกแก้ว อำเภอโนนสุวรรณ จังหวัดบุรีรัมย์

ผลการดำเนินงาน

๑) มีเครือข่าย พกฉ. และผู้สืบทอด พกฉ. ผู้เข้าร่วมโครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้กลุ่มเกษตรกรชาวนา เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดบุรีรัมย์ จำนวน ๓๐ คน

๒) ประสานความร่วมมือและจัดตั้งและทำพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้กลุ่มเกษตรกรชาวนาเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดบุรีรัมย์

๓) ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ จากเครือข่าย พกฉ. และได้นำองค์ความรู้ที่น่าสนใจ ไปเผยแพร่ให้กับชุมชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ ได้แก่

- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “การทำอาหารสัตว์ต้นทุนต่ำ”
- บรรยาย เรื่อง “พันธกรรมป่าสร้างชีวิต”
- บรรยาย เรื่อง “การแปรรูปเพิ่มมูลค่าไก่อบ”
- บรรยาย เรื่อง “สมุนไพรปารักษาโรค”

๔) แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประเด็นเรื่อง “ธนาคารน้ำใต้ดิน” เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนน้ำ ในภาคการเกษตร พร้อมกับการเชื่อมโยงเครือข่ายในการสร้างความร่วมมือระหว่างกัน

๒.๓.๓ โครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้รุ่นนวัตกรรมใหม่บ้านเขาจันทร์ เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสงขลา ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ - ๒ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เรียนรู้รุ่นนวัตกรรมใหม่บ้านเขาจันทร์ ตำบลจะโหนด อำเภोजังหวัดสงขลา

ผลการดำเนินงาน

๑) มีเครือข่าย พกฉ. และผู้สืบทอด พกฉ. ผู้เข้าร่วมโครงการขยายผลเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เปิดศูนย์เรียนรู้รุ่นนวัตกรรมใหม่บ้านเขาจันทร์ เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสงขลา จำนวน ๔๐ คน

๒) ประสานความร่วมมือ และจัดตั้งและทำพิธีเปิดศูนย์เรียนรู้รุ่นนวัตกรรมใหม่บ้านเขาจันทร์ เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จังหวัดสงขลา

๓) ได้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้องค์ความรู้ จากเครือข่าย พกฉ. และได้นำองค์ความรู้ที่น่าสนใจ ไปเผยแพร่ให้กับชุมชนในพื้นที่ได้เรียนรู้ ได้แก่

- บรรยาย เรื่อง “การทำดินพร้อมปลูกเพื่อจำหน่าย”
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “ความหลากหลายทางพันธุกรรมพืชแต่ละภาค และ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรที่มีในชุมชน”
- บรรยาย เรื่อง “แนวคิดการทำสวนเกษตรธาตุ ๔”
- บรรยาย เรื่อง “เทคนิคการเพาะเห็ดแบบลดต้นทุน”
- บรรยาย เรื่อง “การทำมะพร้าวบอนไซ”
- อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง “น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น”

๔. เรียนรู้การปลูกไม้สารพัดชนิดในไร่นาสวนผสม กับอาจารย์คำนึ่ง นวลมณี ซึ่งเป็นการทำเกษตรที่หลากหลายรูปแบบตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถสร้างรายได้ให้กับชุมชนได้

๒.๔ จัดกิจกรรมพัฒนาศักยภาพเครือข่าย จำนวน ๕ ครั้ง

๒.๔.๑ โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ เพื่อขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการเกษตร ระหว่างวันที่ ๒ - ๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น จำนวน ๒๕ คน จาก เครือข่าย พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ.
- ๒) เครือข่ายได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประมวลภาพกิจกรรมและผลของการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในงานนิทรรศการหมุนเวียน “ธ สถิต ในดวงใจ...นรินทร์” โดย เจ้าหน้าที่ พกฉ. และ ผู้นำเครือข่าย พกฉ.
- ๓) กำหนดรายละเอียดกิจกรรมการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในช่วงไตรมาสที่ ๑ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๖๒ - มกราคม ๒๕๖๓ ระหว่างเครือข่าย ร่วมกับ พกฉ. พร้อมกับการได้ข้อสรุปประเด็นรายละเอียด “นิทรรศการของขวัญจากดิน” บริเวณลานใบไม้ ด้านหน้าอาคารเฉลิมพระเกียรติ ๑ ในงานมหกรรม “ภูมิพลังแผ่นดิน” วันที่ ๔ - ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ โดยเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ

๒.๔.๒ โครงการพัฒนาศักยภาพเยาวชนผู้สืบทอดเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๐ - ๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือ “วัดโป่งคำ” ตำบลดู่พงษ์ อำเภอสันติสุข จังหวัดน่าน

ผลการดำเนินงาน

- ๑) พัฒนาศักยภาพปลั๊กกลุ่มเยาวชนผู้สืบทอดจังหวัดน่าน ให้สอดคล้องกับพื้นฐานทรัพยากรท้องถิ่น เพื่อเกิดความความร่วมมือในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้งานตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ให้แพร่หลาย ในพื้นที่เครือข่าย พกฉ.
- ๒) ปลุกฝังจิตสำนึกของเครือข่ายเยาวชนผู้สืบทอดให้สำนึกรักถิ่นฐานบ้านเกิดของตน
- ๓) สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมการขับเคลื่อนงานของ พกฉ. และช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ พกฉ.
- ๔) เยาวชนผู้สืบทอดมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานของ พกฉ. และช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมของ พกฉ. โดยใช้ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือ “วัดโป่งคำ” เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน

๕) เยาวชนผู้สืบทอดได้เรียนรู้พระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และเกิดแรงบันดาลใจในการสืบทอดพระราชปณิธานกษัตริย์เกษตร

๒.๔.๓ โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว “เพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาศักยภาพเครือข่าย ระดับประเทศ” ระหว่างวันที่ ๔ - ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๗๐ คน จาก เครือข่าย พกฉ.
- ๒) เครือข่าย พกฉ. ร่วมพิธีเปิด มหกรรม “ภูมิพลังแผ่นดิน” โดยมีนายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธานในพิธี มอบประกาศเกียรติคุณให้ศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้ พกฉ. จำนวน ๒๔ ศูนย์
- ๓) ผอ. พกฉ. มอบนโยบาย ทิศทาง แผนการขับเคลื่อนงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พกฉ. เพื่อขับเคลื่อนงาน ปี ๒๕๖๓ ร่วมกัน
- ๔) เครือข่าย พกฉ. ร่วมกิจกรรม “เทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร”
- ๕) พี่น้องเครือข่าย พกฉ. ร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้นันทนาการ “ของขวัญจากดิน”
- ๖) เครือข่าย พกฉ. แลกเปลี่ยนประเด็น ศูนย์เครือข่ายและศูนย์เรียนรู้เครือข่าย พกฉ. ที่มีความพร้อมในการถ่ายทอดองค์ความรู้ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับ โรงเรียนในสังกัด สพฐ. และประชาชนทั่วไป

๒.๔.๔ โครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการออกแบบและการตลาด ระหว่างวันที่ ๙ - ๑๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

- ๑) ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๓๕ คน จาก เครือข่าย พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ.
- ๒) ประเด็นการเรียนรู้และการฝึกปฏิบัติ
  - การเรื่อง เขียนคอนเทนต์ บนโลกดิจิทัล
  - เทคนิคการถ่ายภาพแบบ Creative Photography ด้วยสมาร์ตโฟน
  - ขั้นตอนและวิธีการระบบรับชำระเงิน E-Commerce
  - เรียนรู้เรื่อง “Line@ ที่ควรมีติดสมาร์ตโฟน”
- ๓) เครือข่าย พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ. ได้มีการพัฒนาความรู้ความเข้าใจ และได้ประสบการณ์ในการเรียนรู้ การใช้สารสนเทศเพื่อขับเคลื่อนงานพัฒนาตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- ๔) เครือข่าย พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ. สามารถต่อยอดนำองค์ความรู้ใหม่ ๆ ไปประยุกต์ใช้และนำไปขยายผลได้ ในเรื่องพัฒนาการออกแบบ โฆษณาผลิตภัณฑ์ และช่องทางการตลาดผลผลิต

๒.๔.๕ โครงการประชุมพัฒนาศักยภาพเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ “เพื่อขับเคลื่อนงานอนุรักษ์พันธุกรรมพืช” ระหว่างวันที่ ๑๒ - ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ สำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น ๔๐ คน จาก เครือข่าย พกฉ. และเจ้าหน้าที่ พกฉ.
๒. แลกเปลี่ยนข้อมูล กำหนดรูปแบบ ผังงาน นิทรรศการ และรายละเอียดกิจกรรม สาธิตฝึกปฏิบัติ ในงานมหกรรม “รักษ์พืช รักษ์น้ำ รักษ์ป่า รักษ์ทรัพยากรไทย”
๓. ลงพื้นที่จริง วัดพื้นที่ ออกแบบนิทรรศการในบริเวณที่จัดงานมหกรรม
๔. นำเสนอเนื้อหา นิทรรศการ พร้อมผังงาน กิจกรรม สาธิต ฝึกปฏิบัติในนิทรรศการ
๕. จัดตั้งทีมเครือข่าย พกฉ. ทำงานประสานงานนิทรรศการร่วมกับ เจ้าหน้าที่ พกฉ.

๓. การจัดการกระบวนการถ่ายทอดองค์ความรู้ ภูมิปัญญา นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

เพื่อให้ประชาชน ได้เรียนรู้วิชาของแผ่นดินจากวิทยากรผู้ปฏิบัติจริง นำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์เพื่อการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้ จำนวน ๖ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน ผู้เข้าร่วมรับการถ่ายทอดองค์ความรู้ สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ เป็นการพึ่งตนเอง ลดรายจ่าย สร้างรายได้ โดยจัดถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ดังนี้

- เกษตรสร้างสรรค์ เดินตามรอยพ่อ เรียนรู้วิธีการทำเกษตร ทำแล้วไม่มีหนี้ สร้างความสุขอย่างยั่งยืนให้ตนเองและครอบครัว
- เกษตรทำน้อยได้มาก เรียนรู้การออกแบบพื้นที่ทำเกษตรที่เข้าใจภูมิศาสตร์ และธรรมชาติ ตามหลักเกษตรทฤษฎีใหม่
- เกษตรผสมผสานตามศาสตร์พระราชา เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการพื้นที่ในการทำเกษตรให้เกิดประโยชน์สูงสุดเพื่อการพึ่งตนเอง
- มหัศจรรย์ไถ่พื้นเมือง เรียนรู้เกี่ยวกับสายพันธุ์ไถ่พื้นเมือง เทคนิคการขยายพันธุ์ การเลี้ยงดูด้วยต้นทุนต่ำ
- การปลูกบัตเตอร์นัท เรียนรู้การปลูกบัตเตอร์นัท ให้ได้ผลผลิตคุณภาพ ปลอดภัยรสชาติดี
- ข้าวคุณภาพจากแปลงนาสู่โต๊ะอาหาร เรียนรู้การเพิ่มคุณภาพให้แก่ข้าวที่ปลูก เพื่อสุขภาพของผู้ปลูกและผู้บริโภค เพิ่มผลผลิตการเกษตร
- การปลูกอ้อยคั้นน้ำ เรียนรู้วิธีการปลูก การดูแลอ้อยคั้นน้ำ ต้นทุนต่ำ
- เกษตรคั้นน้ำใหญ่ พึ่งตนเอง เรียนรู้การวางแผนจัดการพื้นที่คั้นน้ำขนาดใหญ่ ทำเกษตรผสมผสานสร้างรายได้ที่มั่นคง
- ปศุสัตว์อินทรีย์ด้วยเทคโนโลยีสรรพสิ่ง เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์และการทำอาหารเลี้ยงสัตว์ด้วยเทคโนโลยีสรรพสิ่งอะตอมมิคานาโน
- ผักสลัดอินทรีย์สร้างสุข เรียนรู้การปลูกผักสลัดอินทรีย์แบบครบวงจร สร้างอาชีพ สร้างรายได้
- การปลูกเมล่อน เรียนรู้เทคนิคการปลูกเมล่อน การสร้างแรงบันดาลใจเกษตรกรรุ่นใหม่คืนสู่ถิ่นทำเกษตร
- การเพาะเห็ดเศรษฐกิจพอเพียง เรียนรู้การเพาะเห็ดภูฐาน การแปรรูปเห็ด สร้างงาน สร้างรายได้
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ โซล่าเซลล์สูบน้ำขนาดเล็ก สำหรับครัวเรือน เรียนรู้ ทำความเข้าใจเทคนิค และลงมือปฏิบัติการต่อระบบโซล่าเซลล์สูบน้ำขนาดเล็ก สำหรับครัวเรือน
- หลักสูตรอบรมเข้มข้นแบบมืออาชีพ เทคนิคการติดตั้งปั้มนสูบน้ำบาดาลโซล่าเซลล์ต้นทุนต่ำ เรียนรู้ และทำความเข้าใจการติดตั้งปั้มนสูบน้ำบาดาลโซล่าเซลล์ด้วยตนเองแบบต้นทุนต่ำ การติดตั้งชุดพ่นละอองน้ำ ขจัด PM ๒.๕ จากโซล่าเซลล์ขนาดเล็ก และการติดตั้งนาฬิกา ตั้งเวลากับเทคโนโลยีโซล่าเซลล์ต่าง ๆ แบบง่าย

๔. จัดโครงการส่งเสริมการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง

๔.๑ โครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ส่งเสริมการเรียนรู้พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ผ่านนิทรรศการในอาคาร นิทรรศการกลางแจ้ง และการลงมือปฏิบัติ ให้กับนักเรียน นักศึกษา ในสถาบันการศึกษาทุกระดับ บุคลากรของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน โดยแบ่งเป็นหลักสูตรการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐ หลักสูตร หลักสูตรลดเวลาเรียนเพิ่มเวลารู้จำนวน ๔ หลักสูตร หลักสูตรที่ตอบสนอง กลุ่มเป้าหมายหลัก จำนวน ๓ หลักสูตร คือ หลักสูตรเกษตรสร้างสรรค์หลักสูตรรู้ก่อนทำเกษตร และหลักสูตรเกษตรตามรอยพ่อ การจัดกิจกรรมภายใต้โครงการทำให้ผู้เข้าเรียนรู้ได้เรียนรู้และเข้าใจถึง พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ผลการดำเนินงาน

มีผู้เข้าร่วมเรียนรู้ในโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวมจำนวน ๓๑,๖๒๒ ราย^๒ ซึ่งเป้าหมายจำนวนผู้เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ รวมจำนวน ๓๗,๕๐๐ ราย

๔.๒ โครงการท่องเที่ยวสุขสันต์ที่พิพิธภัณฑ์เกษตรฯ โครงการนี้มุ่งเน้นให้สมาชิกในครอบครัวได้ทำกิจกรรมร่วมกันในวันหยุด อย่างมีความสุข สนุกสนาน และได้เรียนรู้พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ด้านการเกษตร ตลอดจนความสำคัญของการเกษตรผ่านการลงมือปฏิบัติ

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ - วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ได้มีการจัดกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน ๒๐ ครั้ง ผู้เข้าร่วมกิจกรรมสะท้อนกระบวนการจัดกิจกรรมว่าเป็นกิจกรรมที่ดี โดยเฉพาะการให้ลงมือปฏิบัติ ได้ลงมือทำจริง คนมาเรียนได้สัมผัสของจริง และผู้เข้าเรียนรู้ได้ร่วมแนะนำครอบครัวอื่น ๆ เข้ามาร่วมกิจกรรมมากขึ้น

^๒ เนื่องจากมีการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) พกณ. ประกาศปิดให้บริการเข้าชมชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๓ เป็นต้นไป จนกว่าสถานการณ์จะคลี่คลาย

๕. มหกรรมและนิทรรศการพิเศษ จำนวน ๓ ครั้ง

๕.๑ จัดงานนิทรรศการหมุนเวียน “ธ สถิตในดวงใจ...นิรันดร์” ในระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อำเภอกองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และเพื่อการเผยแพร่และถ่ายทอดองค์ความรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง ตามแนวพระราชดำริ **มีนิทรรศการพิเศษ คือ**

นิทรรศการพอแห่งแผ่นดิน เป็นนิทรรศการที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระองค์ท่านในด้านต่าง ๆ เช่น พระอัจฉริยภาพด้านดนตรี พระอัจฉริยภาพด้านภาษาและวรรณกรรม พระอัจฉริยภาพด้านการถ่ายภาพ พระอัจฉริยภาพด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยี พระอัจฉริยภาพด้านกีฬา พระอัจฉริยภาพด้านงานช่าง พระอัจฉริยภาพด้านการสื่อสาร พระอัจฉริยภาพด้านศิลปะ พระอัจฉริยภาพด้านการเกษตรและชลประทาน เป็นต้น จัดแสดงที่บริเวณอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๑ ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๓ ตุลาคม ๒๕๖๒ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร

ผลการดำเนินงาน

นิทรรศการทั้งของ พกฉ. และ เครือข่าย พกฉ. ได้รับความสนใจจากผู้เข้าร่วมงานอย่างต่อเนื่อง คนมาร่วมงานสามารถเข้าถึงได้ และได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ รวมทั้งทุกจุดมีวิทยากรที่เป็นเจ้าของบุพนิทรรศการอยู่ประจำจุดคอยให้บริการและตอบคำถามตลอด ๓ วัน

๕.๒ จัดงานมหกรรม “ภูมิพลังแผ่นดิน” ในวันที่ ๔ – ๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ การจัดนิทรรศการ ดำเนินการ โดยแผนกนิทรรศการและการตกแต่งสถานที่ โดยมีการจัดนิทรรศการ ๓ ส่วน ประกอบด้วย

๑) นิทรรศการดินของพ่อ จัดแสดงที่บริเวณหลังอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๑ จัดโดยสำนักพัฒนาพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เพื่อเทิดพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ซึ่งเป็นนิทรรศการที่แสดงถึงพระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในด้านการจัดการดิน ซึ่งทรงเป็นกษัตริย์นักพัฒนาดิน ทรงแก้ปัญหาเกี่ยวกับเรื่องดินทั่วประเทศไทย นิทรรศการจุลินทรีย์ รวมไปถึงนิทรรศการปุ๋ยพืชสด ซึ่งจัดแสดงพืชที่สามารถนำมาทำเป็นปุ๋ยพืชสดได้ เช่น ปอเทือง ถั่วพราง

๒) นิทรรศการจากหน่วยงานร่วมจัด ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานภายนอก จำนวน ๙ หน่วยงาน ได้แก่

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา นำเสนอเรื่อง พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในการทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การพัฒนาดินที่เสื่อมโทรม ให้เป็นดินที่ดี สามารถทำการเกษตรได้

๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี นำเสนอเรื่อง พระอัจฉริยภาพของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในเรื่องการจัดการดิน การแก้ปัญหาดินเสื่อมโทรม จากดินที่แข็งเป็นดาน ให้กลายเป็นดินดีจนสามารถปลูกพืชได้ การใช้ประโยชน์จากดินที่แข็งในการเพาะปลูก

๓. สถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน) จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอการปลูกพืชบนพื้นที่สูง จากชาวไร่ สู่ชาวสวน การจัดการพื้นที่บนที่ราบสูง

๔. สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต ๑ นิทรรศการวันดินโลก ลำดับเหตุการณ์เกี่ยวกับการจัดตั้งวันดินโลก ๕ ธันวาคม การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ แนวทางการจัดการดินและน้ำ มีการแจก พต. เพื่อให้ประชาชนนำกลับไปใช้

๕. โครงการศึกษาวิจัยและพัฒนาสิ่งแวดล้อมแหลมผักเบี้ยอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี โมเดลการจัดการดินชายฝั่ง การปลูกพืชบำบัดน้ำโดยใช้พืชเป็นตัวกรอง

๖. ศูนย์การเรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านของพ่อ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จัดแสดงเกี่ยวกับการน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ การทำเกษตรทฤษฎีใหม่ การประยุกต์ใช้ให้เข้ากับบริบทของตนเอง และชุมชน

๗. กลุ่มอาชีพจักสานไม้ไผ่บางเจ้าฉ่า จังหวัดอ่างทอง การแปรรูปไผ่ เป็นของใช้ เช่น กระเป๋า ตะกร้า กระบุง มีกิจกรรมการสานตะกร้าใส่ของขนาดเล็กให้ประชาชนมีส่วนร่วม

๘. เครือข่ายคนรักหญ้าแฝกแห่งประเทศไทย จังหวัดนครราชสีมา จัดแสดงหญ้าแฝกสายพันธุ์ต่าง ๆ การแปรรูปหญ้าแฝก เช่น กระเป๋า กล่องใส่ทิชชู เครื่องประดับ พวงกุญแจ

๙. เครื่องจักสานหวาย พิมาย จังหวัดนครราชสีมา ต้นหวายเป็นตัวบ่งชี้ความอุดมสมบูรณ์ของดิน มีต้นหวายขึ้นที่ใดแสดงว่าดินจุดนั้นมีความอุดมสมบูรณ์ มีกิจกรรมการแปรรูปหวายเป็นเฟอร์นิเจอร์ ของใช้ในบ้าน อบรมเชิงปฏิบัติการ การสานเก้าอี้จากหวาย

๓) นิทรรศการของขวัญจากดิน เป็นนิทรรศการของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ ประกอบด้วยนิทรรศการจำนวน ๓ ฐานการเรียนรู้ ได้แก่

๑. “ดินให้ชีวิต” ซึ่งนำเสนอในเรื่องของดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ จุดกำเนิดดิน ลักษณะของชั้นดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินภูเขา ฝ่ายชะลอน้ำจากต้นน้ำสู่ปลายน้ำ การปลูกหญ้าแฝกเพื่อป้องกันการพังทลายของหน้าดิน มีจุดถ่ายภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ที่ทรงรับฟังปัญหาเรื่องดินเสื่อมโทรม มีเส้นทางการเรียนรู้ตามสายธารน้ำที่ไหลมาจากภูเขาที่อุดมสมบูรณ์ และมีกิจกรรมการมีส่วนร่วมของขวัญจากดิน เช่น การทำของเล่นจากเมล็ดพันธุ์ การสานใบมะพร้าวเป็นสัตว์ต่าง ๆ

๒. “ดินให้อาหาร” นำเสนอให้เห็นถึงการปรับปรุงดินจากดินเสียให้เป็นดินดีที่มีความอุดมสมบูรณ์ด้วยจุลินทรีย์ สามารถทำการเพาะปลูกได้ สร้างอาหาร ก่อให้เกิดผลผลิตทางการเกษตรได้ และมีกิจกรรมการแปรรูปผลผลิต เช่น น้ำอ้อยคั้นสด น้ำมะขามแดง ถั่วเขียวต้มน้ำตาล มันห่านาที่ และทำปุ๋ยหมัก

๓. “ดินให้วิถี” นำเสนอในเรื่องของประเพณี วัฒนธรรมที่เกี่ยวกับดิน เช่น การบูชาพระแม่ธรณี การก่อเจดีย์ทราย พิธีสืบชะตา ข้าวประดับดิน การทำลูกกระสุนเมล็ดพันธุ์ ครว้ดิน เครื่องใช้จากดิน ดินหลากสีจากพื้นที่ต่าง ๆ ศิลปะการปั้นดิน การใช้ดินบำบัด ได้แก่ การพอกโคลน การฝังทราย ดินจอมปลวกรักษาอาการ รักษาโรคด้วยดินโป่งธรรมชาติ นอกจากนี้ยังมีกิจกรรมพิธีบูชาพระแม่ธรณี การแห่พระแม่ธรณี พิธีชนทรายเข้าวัด การห่อข้าวประดับดิน

ผลการดำเนินงาน โดยทั้ง ๓ นิทรรศการ มีผู้เข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้กับวิทยากรประจำฐาน ๑๘ จุดเรียนรู้ ประมาณ ๒,๔๗๕ คน และมีการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการบริเวณเวทีของขวัญจากดิน ทั้งหมด ๒๕ วิชา มีผู้เข้าร่วมเรียนรู้ประมาณ ๓๕๐ คน จากการเก็บแบบสอบถามพบว่าผู้เข้าชมนิทรรศการของขวัญจากดิน มีความพึงพอใจ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๔๐

๕.๓ จัดมหกรรม “เมล็ดพันธุ์ของพระราชอา” เนื่องในวันเด็กแห่งชาติ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๓ เพื่อให้เด็กและเยาวชนได้มีส่วนร่วมในการสืบทอดพระราชปณิธาน และเพื่อเผยแพร่พระมหากรุณาธิคุณ พระอัจฉริยภาพ พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร รวมถึงให้ความรู้ ความเข้าใจ ความสุขสนุกสนานในวิถีเกษตรให้กับเด็ก ๆ เยาวชน และประชาชนทั่วไป ให้เกิดการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเองตามแนวหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อน้อมรำลึกในพระมหากรุณาธิคุณ สร้างแรงบันดาลใจในการสืบสานพระราชปณิธาน และน้อมนำคำพ่อสอนไปปฏิบัติ โดยมีรายละเอียดของกิจกรรม ดังนี้

๑. เปิดให้เข้าชมภาพยนตร์ ๓ มิติ ภายในอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๕

๒. การแสดงดนตรีที่เวทีกลาง บริเวณหน้าอาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๑

- การแสดงบนเวทีของ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระราชูปถัมภ์
- กิจกรรมจับรางวัลจากทางบัตรการเล่นกิจกรรม Walk Rally

๓. กิจกรรมฐานการเรียนรู้ทั้งหมดจำนวน ๓๔ ฐาน โดยแบ่งได้ดังนี้

๓.๑ กิจกรรมฐานการเรียนรู้ภายในอาคาร จำนวน ๖ ฐานการเรียนรู้ โดยเปิดให้เข้าชม นิทรรศการภายในพิพิธภัณฑ์ พร้อมทั้งหาคำตอบของคำถามในใบ Passport เพื่อชิงของรางวัล โดยมีสถานที่ตั้งฐาน การเรียนรู้ภายในอาคาร

๓.๒ กิจกรรมฐานการเรียนรู้ภายนอกอาคาร จำนวน ๑๘ ฐานการเรียนรู้

๓.๓ กิจกรรมฐานการเรียนรู้สำหรับเด็กที่อายุต่ำกว่า ๔ ขวบ จำนวน ๒ ฐานการเรียนรู้

๓.๔ กิจกรรมการมีส่วนร่วมรับของที่ระลึกจากผลงานตนเอง จำนวน ๕ ฐานการเรียนรู้

๓.๕ กิจกรรมการเรียนรู้พื้นที่ Wisdom Farm จำนวน ๓ ฐานการเรียนรู้

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมงาน มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๒,๕๕๔ คน เป็นเด็ก เยาวชน และผู้ปกครอง เมื่อเทียบกับปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ (ผู้เข้าชมปี พ.ศ. ๒๕๖๒ จำนวน ๕๔,๗๒๖ คน) มีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมน้อยกว่า เนื่องจากจาก หน่วยงานพื้นที่รอบข้างสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ มีการจัดงานวันเด็กเป็นจำนวนมาก สำหรับยอด เข้าชมภาพยนตร์สามมิติ จากที่กำหนดไว้มีจำนวน ๑๒ รอบ รอบละ ๑๓๐ คน แต่มีผู้เข้าชมเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ รอบภาพยนตร์มีมากกว่าที่กำหนดไว้ รวมผู้เข้าชมภาพยนตร์สามมิติ จำนวน ๑,๕๖๐ คน

๒. ผู้เข้าร่วมกิจกรรม ได้เรียนรู้ในฐานกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งชมการจัดงานของ พกฉ. ทั้งการบอกกล่าวโดยตรง และการชื่นชมใน Social Network เช่น Facebook : พิพิธภัณฑ์การเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ พบว่ามี Post ที่ดี เกี่ยวกับงานวันเด็กเป็นจำนวนมาก ทั้งผลจากการประชาสัมพันธ์ที่ดี ทำให้ผู้คนจากหลากหลายพื้นที่สามารถรู้ข่าวสาร ของกิจกรรมงานวันเด็กได้

๓. จำนวนผู้เข้าชมนิทรรศการ และร่วมทำกิจกรรมภายในพิพิธภัณฑ์มหัศจรรย์พันธุกรรม (อาคาร เฉลิมพระเกียรติฯ ๓) พิพิธภัณฑ์ป่าดงพงไพร (อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๔) พิพิธภัณฑ์ในหลวงรักเรา (อาคาร เฉลิมพระเกียรติฯ ๕) พิพิธภัณฑ์วิถีน้ำ (อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๖) และพิพิธภัณฑ์ดินดล (อาคารเฉลิมพระเกียรติฯ ๗) ประมาณกว่า ๖,๐๐๐ คน ถือว่าประสบความสำเร็จในการประชาสัมพันธ์ให้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้รู้จักพิพิธภัณฑ์ ต่าง ๆ และแหล่งเรียนรู้ ของ พกฉ. มากยิ่งขึ้น

๔. ผู้ร่วมกิจกรรมส่วนใหญ่ให้ความสนใจกับกิจกรรมตามฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ โดยเจ้าหน้าที่ประจำฐานการ เรียนรู้อธิบายองค์ความรู้ต่าง ๆ ได้อย่างเข้าใจง่าย สนุกสนานไปพร้อม ๆ กับการได้ความรู้และของรางวัลในการร่วม กิจกรรม

๖. นิทรรศการสัญจร

เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๑๐ และพระบรมวงศานุวงศ์ ด้านการเกษตร ถ่ายทอดองค์ความรู้ นวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง และประชาสัมพันธ์กิจกรรม กิจกรรมต่าง ๆ ของ พกฉ.

ผลการดำเนินงาน ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓ จัดนิทรรศการสัญจรจำนวน ๘ ครั้ง ดังนี้

๑) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “ครบรอบ ๑๒ ปี สมาคมสื่อมวลชนเกษตรแห่งประเทศไทย (๒๐ ปี รวมพลคนข่าวเกษตร)” ในวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ อาคารจักรพันธ์เพ็ญศิริ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร

๒) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “งานกาชาด ประจำปี ๒๕๖๒” ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ สวนลุมพินี ถนนพระราม ๔ กรุงเทพมหานคร

๓) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “รักชาติ เฟสตีวัล” ระหว่างวันที่ ๑๕ - ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ อุทยานแห่งชาติ จังหวัดปทุมธานี

๔) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “งานวันเกษตรแห่งชาติ” ระหว่างวันที่ ๑๐ - ๑๙ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จังหวัดนครราชสีมา

๕) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “งานวันวิชาการ ประจำปีการศึกษา ๒๕๖๓” ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ มกราคม ๒๕๖๓ ณ โรงเรียนช่างศาตร์สุคนธ์สวรรค์ กรุงเทพมหานคร

๖) จัดนิทรรศการสัญจรในงาน “สร้างจิตสำนึกต่อสถาบันพระมหากษัตริย์” ในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๓ ณ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ตำบลบางพูน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

๗) โครงการนิทรรศการสัญจร (ครั้งที่ ๗) จัดนิทรรศการในงาน “Farm In The City” ระหว่างวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ - ๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ ซีคอน บางแค ลานกลาง ฮอลล์บี และลานซีชั้น ชั้น ๑ กรุงเทพมหานคร

๘) โครงการนิทรรศการสัญจร (ครั้งที่ ๘) จัดนิทรรศการในงานแถลงข่าวโครงการ “อัจฉริยภาพวันว่าง” ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ Lido Connect สยามสแควร์ กรุงเทพมหานคร

๗. การดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (อพ.สธ.) จำนวน ๔ ครั้ง

๗.๑ ค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ ระหว่างวันที่ ๑๖ - ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

การจัดค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรฯ ครั้งนี้ทำให้พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติฯ ได้สนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ ระหว่างคุณครู เด็กนักเรียน และเจ้าหน้าที่ ในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของแต่ละโรงเรียน คุณครูได้แนวคิดจากการเข้าร่วมกิจกรรมค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรฯ นำไปปรับใช้ในกิจกรรมของโรงเรียน เด็กนักเรียนเกิดการแลกเปลี่ยนความรู้เกี่ยวกับต้นไม้ การขยายพันธุ์พืช นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างเครือข่าย และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติฯ กับโรงเรียน ในการทำงานร่วมกันต่อไปในอนาคต ภาพรวมผู้เข้าร่วมค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรฯ ในครั้งนี้มีความพึงพอใจ เฉลี่ยร้อยละ ๘๕

๗.๒ โครงการเข้าร่วมการประชุมวิชาการและการจัดนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ชาวบ้านไทยได้ประโยชน์ ครั้งที่ ๑๐ ระหว่างวันที่ ๒๙ พฤศจิกายน - ๕ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ตำบลหนองระเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ผลการดำเนินงาน

สำนักงานพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน) เข้าร่วมการประชุมวิชาการและจัดนิทรรศการ ทรัพยากรไทย : ชาวบ้านไทย ได้ประโยชน์ ครั้งที่ ๑๐ ณ ศูนย์อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน ตำบลหนองระเวียง อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ระหว่างวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน - ๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ครั้งนี้ พกฉ. ได้สนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และถ่ายทอดองค์ความรู้ผ่านนิทรรศการดังนี้

๑) ผลการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ พกฉ. ภายใต้กิจกรรมดังนี้

- กิจกรรมปลูกรักษาทรัพยากร
- กิจกรรมสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากร

- กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์ทรัพยากร

๒) นิทรรศการพันธุกรรมหญ้าแฝก โดย ภายในนิทรรศการมีกิจกรรมฝึกปฏิบัติการทำกระเปาะจากใบแฝกสานที่ใส่แก้วจากใบแฝก และพวงกุญแจจากหญ้าแฝก เป็นต้น และมีวิทยากรให้คำแนะนำถ่ายทอดองค์ความรู้พันธุกรรมหญ้าแฝก

๓) นิทรรศการนวัตกรรมเกษตรเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ประโยชน์ในพื้นที่ขนาดเล็กเพื่อการพึ่งตนเอง ในการผลิตอาหารปลอดภัย อาทิเช่น การปลูกผักแนวตั้งในท่อ PVC การปลูกผักในวัสดุเหลือใช้ เป็นต้น

๔) นำโรงภาพยนตร์เคลื่อนที่ ๒ มิติ เพื่อถ่ายทอดเรื่องราวเผยแพร่พระเกียรติคุณ และพระอัจฉริยภาพ ด้านการเกษตรของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร และสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากร จำนวน ๓ เรื่อง ได้แก่

- เรื่องของพ่อในบ้านของเรา
- เรื่องไผ่รวมกับทานตะวันผู้เฒ่า
- เรื่องคิดถึงมีลิมเลื่อน

เผยแพร่ประชาสัมพันธ์กิจกรรมการดำเนินงานของสำนักงานพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติฯ ได้แก่

- ประชาสัมพันธ์หลักสูตรการเรียนรู้เกษตรเศรษฐกิจพอเพียง
- ประชาสัมพันธ์งานตลาดนัดเศรษฐกิจพอเพียง
- จำหน่ายสินค้า และของที่ระลึก

๗.๓ ค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร ครั้งที่ ๒/๒๕๖๓ วันที่ ๒๕ - ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือตอนบน “ไร่อ้อมกอดภูเขา” จังหวัดเชียงใหม่

ผลการดำเนินงาน

การจัดค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร ครั้งที่ ๒ / ๒๕๖๓ วันที่ ๒๕ - ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคเหนือตอนบน “ไร่อ้อมกอดภูเขา” ทำให้ พทอ. ได้สนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ เช่น สำรองเรียนรู้พันธุกรรมพืช ในแปลงปลูกพันธุกรรมพืช “สันบนบ้าน” อพ.สธ.- อบต. กัดช้าง

กิจกรรมที่ ๑ สืบหาความหลากหลายของทรัพยากรท้องถิ่นที่มี และเก็บตัวอย่างกลับมาทำการเก็บ และรักษาตัวอย่างพันธุ์ไม้

๑. เพื่อเก็บตัวอย่างกลับมาทำการเก็บและรักษาตัวอย่างพันธุ์ไม้ เพื่อนำมาวิเคราะห์หาชื่อ ชื่อพฤกษศาสตร์ (ชื่อวิทยาศาสตร์) ของพรรณไม้

๒. เพื่อเก็บตัวอย่างไว้เป็นหลักฐานอ้างอิง เพื่อใช้เปรียบเทียบในการตรวจวิเคราะห์หาชื่อ พันธุ์ไม้ในครั้งต่อไป

๓. เพื่อเป็นการทราบถึงปริมาณ ถิ่นกำเนิด และเขตการกระจายพันธุ์ของพันธุ์ไม้ต่าง ๆ และการรวบรวมจำนวนพรรณไม้ในแปลงปลูกพันธุ์กรรมพืช “สันบนบ้าน” อพ.สธ.- อบต. กัดช้าง

กิจกรรมที่ ๒ แบ่งกลุ่มเรียนรู้การอบรมเชิงปฏิบัติการ

อบรมเชิงปฏิบัติการ เรื่อง แคมพัสสุด, ถูหอมสมุนไพร, ผ้ามัดย้อม จากสีธรรมชาติ, การขยายพันธุ์พืชแบบควบคุม และยาคุมสมุนไพรความหอมจากธรรมชาติ

กิจกรรมอบรมเชิงปฏิบัติการทำให้เด็กนักเรียน เยาวชน คุณครู รวมไปถึงชุมชน ได้เรียนการนำ ทรัพยากรท้องถิ่นที่มีนำกลับมาแปรรูป เพิ่มมูลค่า ขยายพันธุ์ ไม้ให้ทรัพยากรสูญหาย และเป็นการดูแล รักษา ทรัพยากรท้องถิ่นที่มีในชุมชน

นอกจากนี้ยังเป็นการสร้างเครือข่ายและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างพิพิธภัณฑสถานฯ กับโรงเรียน ในการทำงานร่วมกันต่อไปในอนาคต มีโรงเรียนเข้าร่วมจำนวน ๓ โรงเรียน และเครือข่ายผู้สืบทอด รวมทั้งสิ้นจำนวน ๙๐ คน

๗.๔ ค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร ครั้งที่ ๓ / ๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ - ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์อุบลราชธานี ๕๒” จังหวัดอุบลราชธานี

ผลการดำเนินงาน

การจัดค่ายเยาวชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากร ครั้งที่ ๓ / ๒๕๖๓ วันที่ ๒๖ - ๒๘ มกราคม ๒๕๖๓ ณ ศูนย์เครือข่ายพิพิธภัณฑสถานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน “เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน เกษตรอินทรีย์อุบลราชธานี ๕๒” จังหวัดอุบลราชธานี ได้สนองโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในกิจกรรมที่ ๘ กิจกรรมพิเศษสนับสนุนการอนุรักษ์พันธุกรรมพืช เกิดการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ กิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการอนุรักษ์พืชพรรณของไทย นอกจากนี้

ยังเป็นการสร้างเครือข่าย และความสัมพันธ์ที่ดีระหว่าง พกฉ. กับโรงเรียน ในการทำงานร่วมกันต่อไปในอนาคต มีโรงเรียนเข้าร่วมจำนวน ๘ โรงเรียน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๗๐ คน

๘. การพัฒนาบุคลากร

๘.๑ อบรม จำนวน ๕ ครั้ง

๑) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานเกษตรเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินโครงการฯ มีผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมโครงการฯ รวมจำนวน ๓๔ ราย และ พกฉ. มีร่างแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อวิเคราะห์และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และนำเสนอคณะกรรมการ พกฉ.

๒) โครงการอบรมเชิงปฏิบัติการ การบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน ครั้งที่ ๒ วันที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

ในการดำเนินโครงการฯ มีผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง เข้าร่วมโครงการฯ รวมจำนวน ๒๙ ราย และ พกฉ. มีแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในเพื่อวิเคราะห์และจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน และนำเสนอคณะกรรมการ พกฉ.

๓) โครงการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานด้านการให้บริการ วันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๒ ณ พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

บุคลากรในองค์กรรู้จักและเข้าใจกันมากขึ้น มีทัศนคติและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน เกิดพฤติกรรมบริการที่ดี มีทักษะการสื่อสาร มีการทำงานเป็นทีม เกิดการประสานงานที่ดี มีการร่วมมือกันมากขึ้น มีจิตสำนึกที่ดีในการให้บริการ มีความรับผิดชอบในบทบาทหน้าที่ของตนเอง บุคลากรมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

๔) จัดการอบรมภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการนำชม Course I : Basic English ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน (ในการทำงาน) ระหว่างวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง ๓๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ พิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. มีเจ้าหน้าที่ พกฉ. เข้าอบรมทั้งหมด ๑๕ คน
๒. เจ้าหน้าที่ พกฉ. มีความรู้ความเข้าใจในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารและการนำชม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการสื่อสารกับชาวต่างชาติ ที่เข้าชมพิพิธภัณฑสถานพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มากยิ่งขึ้น

๕) โครงการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ “เทคนิคการเขียนงานวิชาการ” ในวันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๓ ณ พิพิธภัณฑสถานพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี

ผลการดำเนินงาน

๑. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถวิเคราะห์โครงสร้างของบทความได้
๒. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ สามารถจับใจความ สรุปความได้
๓. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีการแสดงความคิดเห็น มีทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ถือเป็นยกระดับความรู้
๔. ผู้เข้าร่วมโครงการฯ มีหัวข้อในการเขียนงานวิชาการ โดยให้ศึกษารายละเอียดจากเอกสารประกอบ และนำมาเสนอในการอบรมครั้งถัดไป

๘.๒ ศึกษาดูงาน จำนวน ๒ ครั้ง

๑) โครงการศึกษาดูงานด้านการจัดแสดง การนำชม และการตลาด วันที่ ๑๘ - ๒๐ มกราคม ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสมุทรสงคราม และจังหวัดเพชรบุรี

๑. โครงการอัมพวา ชัยพัฒนานุรักษ์ จังหวัดสมุทรสงคราม

โครงการทำความร่วมมือกับคนในชุมชน ช่วยกันส่งเสริมในเรื่องของการสร้างตลาด สินค้า และบริการ โดยใช้การท่องเที่ยวมาเป็นเครื่องมือของการพัฒนา สร้างเส้นทางท่องเที่ยวชุมชน เพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชน เกิดการรักษาวัฒนธรรมวิถีชีวิตควบคู่ไปกับการพัฒนา กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่ ประสานอำนวยความสะดวกให้แก่คณะดูงาน และผู้สนใจ เข้าเยี่ยมชม ศึกษาเรียนรู้ภายในโครงการ ผ่านประสบการณ์การทำกิจกรรมที่สะท้อนวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชน โดยวิทยากรชุมชน และการท่องเที่ยวชุมชน ที่สอดคล้องกับความต้องการของคณะดูงาน

ร้านชานชาลา ร้านจำหน่ายอาหารว่าง และเครื่องดื่ม ที่เปิดเชื่อมโยงพื้นที่ริมคลองอัมพวากับพื้นที่ลานร้านค้าชุมชน และสวนอัมพวาชัยพัฒนานุรักษ์ ส่งเสริมการค้าขายริมคลองอัมพวา และพื้นที่ลานร้านค้าชุมชนให้กับผู้ประกอบการท้องถิ่น เป็นหน้าบ้านโครงการ หน้าร้านชุมชน

ร้านภัทรพัฒน์ จำหน่ายและส่งเสริมการตลาดให้กับผลิตภัณฑ์ชุมชนจังหวัดสมุทรสงคราม ชุมชนในจังหวัดใกล้เคียง และผลิตภัณฑ์จากร้านภัทรพัฒน์และโครงการอื่น ๆ ของมูลนิธิชัยพัฒนา ส่งเสริมความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยยังคงเอกลักษณ์ของชุมชนสมุทรสงคราม

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. เพิ่มหรือกระจายจุดนั่งพักผ่อน จุดนั่งทานอาหาร ภายในบริเวณตลาดนัด พกฉ. ตลาด Wisdom Farm ให้มากขึ้น

๒. เพิ่มกิจกรรมให้ผู้เข้าชมมีส่วนร่วม เช่น เพิ่มจุดระบายสี โดยใช้ภาพสถานที่ต่าง ๆ ของพิพิธภัณฑ์ให้ผู้เข้าชมลงสี ออกแบบลวดลายสีต่าง ๆ บนภาพ เป็นกิจกรรมที่ทุกวัยมีส่วนร่วมได้

๓. เพิ่มเส้นทางการเข้าชมของหมู่คณะ โดยการนำพาคณะเข้าสู่พื้นที่ ตลาด Wisdom Farm การเดินผ่านตลาด แนะนำสินค้า ให้ผู้เข้าชมสนใจมากขึ้น

๔. การเพิ่มจุดจำหน่ายสินค้า เช่น บริเวณเกษตรเมือง ควรมีจุดขายผัก เมื่อคนเข้าไปชมสามารถซื้อผักสด ๆ จากแปลงได้ทันที

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

1. ให้มีการคัดแยกขยะ เช่น ขยะเปียก เศษอาหาร โดยการขุดหลุมแล้วนำกระถางมาคลุมหลุมไว้ นำเศษอาหารต่างๆ มาใส่ในหลุม เศษอาหารจะย่อยสลายกลายเป็นปุ๋ยให้กับต้นไม้
2. โครงสร้างของอาคาร โดยสร้างทางเชื่อมระหว่างอาคารให้มีลักษณะสูงและหลังคาทรงสามเหลี่ยม เพื่อให้อากาศถ่ายเทได้สะดวก และมีการใช้ตาข่ายชิงรอบตัก เพื่อป้องกันนกเข้ามาทำรังภายในตัวอาคาร
3. การดูแล รดน้ำต้นไม้ให้สวยสะอาด และใช้งานได้ดีอยู่เสมอ
4. การดูแล ภูมิทัศน์ในจุดที่คณะเข้าชมบ่อยครั้ง ให้สวยงาม เรียบร้อยอยู่เสมอ

๔. พระราชनिเวศน์มฤคทายวัน จังหวัดเพชรบุรี

เป็นศูนย์เรียนรู้เชิงนิเวศ ด้านการฟื้นฟูพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นพระราชวังฤดูร้อนที่พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๖) โปรดเกล้าฯ ให้สร้างขึ้น สำหรับดำเนินแปรพระราชฐานประทับพักผ่อนพระอิริยาบถและรักษาพระองค์ โดยรัชกาลที่ ๖ เสด็จพระราชดำเนินมาประทับแรมที่พระราชนิเวศน์ ๒ ครั้ง คือ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๖๗ และ พ.ศ. ๒๔๖๘

ก่อนที่จะมีการสร้างพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน พระยาแพทย์พงศาสุทธาธิบดี แพทย์หลวงประจำพระองค์ ได้กราบบังคมทูลพระกรุณาแนะนำให้ รัชกาลที่ ๖ ซึ่งทรงป่วยประชวรด้วยโรครูมาติซึม เสด็จประทับ ณ สถานที่อากาศถ่ายเทสะดวกแถบชายทะเล ซึ่งขณะนั้นหัวหินเป็นสถานที่ตากอากาศที่เริ่มได้รับความนิยม จึงทรงให้กระทรวงทหารเรือสำรวจหาทำเลที่เหมาะสมเพื่อสร้างพระราชวังฤดูร้อน

โดยครั้งแรกได้ดำเนินการสร้างพระราชวังแบบเรียบง่ายที่ชายทะเลบริเวณหาดเจ้าสำราญ แต่เนื่องจากพื้นที่กันดารและการเดินทางไม่สะดวก รัชกาลที่ ๖ จึงทรงมีพระราชดำริที่จะสร้างพระราชวังแห่งใหม่ จึงให้เมืองเพชรบุรีสำรวจหาสถานที่ พบว่าชายหาดในตำบลห้วยทรายเหนือ อำเภอชะอำ ซึ่งอยู่ระหว่างหาดเจ้าสำราญกับหัวหิน มีทำเลที่เหมาะสม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนิกชาวอิตาเลียน เป็นผู้ออกแบบตามแบบที่กล่าวกันว่าทรงร่างด้วยพระหัตถ์ของพระองค์เอง และพระราชทานนามว่า “พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน”

สถาปัตยกรรมของพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นแบบไทยประยุกต์ (เรือนไทยผสมยุโรป) สร้างด้วยไม้สักทั้งหลัง เป็นอาคารเปิดโล่ง ๒ ชั้น ใต้ถุนสูง โดยแบ่งเป็นหมู่พระที่นั่งฯ ๓ องค์ ที่มีอาคารประกอบรวม ๑๖ หลัง เชื่อมต่อกันด้วยระเบียงทางเดินคลุมหลังคา ประกอบด้วย

- หมู่พระที่นั่งสโมสรเสวกามาตย์ ใช้เป็นสโมสรของข้าราชการบริพารและข้าราชการ รัชกาลที่ ๖ ทรงใช้เป็นท้องพระโรงสำหรับทรงประกอบพระราชกรณียกิจต่าง ๆ รวมทั้งศาสนพิธี

- หมู่พระที่นั่งสมุทพินมาน เป็นที่ประทับของรัชกาลที่ ๖ และเป็นส่วนของข้าราชการฝ่ายชาย หรือฝ่ายหน้า
- หมู่พระที่นั่งพิศาลสาคร เป็นที่ประทับของพระนางเจ้าอินทรศักดิศจี พระบรมราชินี และเป็น เขตพระราชฐานฝ่ายใน

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. การดูแล ภูมิทัศน์ในจุดที่คณะเข้าชมบ่อยครั้ง ให้สวยงาม เรียบร้อย อยู่เสมอ
๒. การดูแลนิทรรศการ และบริเวณพื้นที่ที่จัดนิทรรศการในอาคารให้สะอาดเรียบร้อย พร้อมใช้งานอยู่เสมอ
๓. การปรับปรุงระบบการรดน้ำ ให้มีประสิทธิภาพ สามารถใช้น้ำได้อย่างคุ้มค่า

๕. โครงการตามพระราชประสงค์หุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี

เป็นศูนย์สาธิตและทดลองการเกษตรเพื่อศึกษาข้อมูลในด้านการปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ที่เป็น ประโยชน์ต่อการพัฒนาการเกษตร ในพื้นที่ที่แห้งแล้งตลอดจนสาธิตการใช้เทคโนโลยีการเกษตรด้วย ทำการปฏิรูปที่ดินโดยการจัดพัฒนาที่ดินว่างเปล่า แล้วจัดสรรให้เกษตรกรที่ไม่มีที่ดินทำกินในการเพาะปลูกเป็นของตนเอง เข้าทำการเกษตรประกอบอาชีพตามวิธีการเกษตรแผนใหม่ แต่ไม่ให้กรรมสิทธิ์ในการถือครองที่ดิน รวมกลุ่มเกษตรกรที่ได้รับการจัดสรรที่ดินเหล่านี้จัดตั้งเป็นสหกรณ์การเกษตร โดยใช้หลักการและวิธีการสหกรณ์แก้ไขปัญหาต่าง ๆ ของสมาชิก ตั้งแต่เริ่มการผลิตจนถึงการจำหน่ายสู่ตลาด เป็นแหล่งให้การศึกษา การส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้ต่าง ๆ แก่เกษตรกร นักเรียน นักศึกษา และ ประชาชนทั่วไป

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. เพิ่มมาตรการการดูแล รักษา ซ่อมแซม ครุภัณฑ์ให้อยู่ในสภาพดี และสามารถใช้งานได้นานมากยิ่งขึ้น

๒. การดูแลนิทรรศการ และบริเวณพื้นที่จัดนิทรรศการในอาคารให้สะอาดเรียบร้อย พร้อมใช้งาน
๓. เมื่อเวลาหลังจากให้ข้อมูลแก่คณะผู้เข้าชมนิทรรศการเสร็จแล้ว ได้มีเวลาให้คณะ ได้ซื้อของฝาก
๔. เพิ่มจุดจำหน่ายเครื่องดื่ม ขายของที่ระลึกแก่คณะผู้เข้าชม ตามจุดที่คณะไปศึกษาเรียนรู้

๖. อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี/พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครคีรี จังหวัดเพชรบุรี

เขาวัง หรือ พระนครคีรี ชื่อที่เป็นทางการคือ อุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี เป็นสถานที่ที่เกี่ยวกับสำคัญของเพชรบุรีซึ่งถือได้ว่า เป็นสัญลักษณ์ของเมืองเพชรบุรี เพราะเมื่อเข้าสู่เมืองเพชรบุรี สิ่งที่จะได้เห็นโดดเด่นเห็นมาแต่ไกล คือ เขาวัง ซึ่งมีเจดีย์และอาคารสีขาวสะอาด เต็มไปด้วยต้นไม้ปกคลุมไปโดยรอบทำให้ไม่ร้อนมาก แลยังมีกลิ่นหอมไทย ๆ ของดอกลิลาวดีฟุ้งไปทั่วบริเวณ เขาวังเป็นโบราณสถาน เก่าแก่คู่เมืองเพชรบุรี ตั้งอยู่บนยอดเขาสูง ๙๒ เมตร เดิมเรียกว่า เขาสมน หรือ เขาศิริ พระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ ทรงพอพระราชหฤทัยที่จะสร้างพระราชวัง สำหรับเสด็จแปรพระราชฐานขึ้นบนยอดเขาแห่งนี้ จึงโปรดเกล้าฯ ให้สมเด็จพระยาบรมมหาศรีสุริยวงศ์ (ช่วง บุนนาค) เป็นแม่กองในการก่อสร้าง จนสร้างสำเร็จ เรียกร้อยเมื่อปี พ.ศ. ๒๔๐๓ ทรงพระราชทานนามว่า พระนครคีรี แต่ชาวเมืองเพชรเรียกกันติดปากว่า เขาวัง ซึ่งจะมีพระที่นั่ง พระตำหนัก วัด และกลุ่มอาคารต่าง ๆ มากมาย ส่วนใหญ่เป็นสถาปัตยกรรมตะวันตกแบบนีโอคลาสสิกผสมสถาปัตยกรรมจีน ตั้งอยู่บนยอดเขาใหญ่ๆ ๓ ยอดด้วยกัน ยอดเขาด้านทิศตะวันออก บริเวณไหล่เขาเป็นที่ตั้งของวัดมหาสมณาราม ส่วนบนยอดเขาเป็นที่ตั้งของวัดพระแก้ว เป็นวัดประจำพระราชวังพระนครคีรี เช่นเดียวกับวัดพระศรีรัตนศาสดาราม เขายอดกลาง เป็นที่ตั้งของพระธาตุนจอมเพชร ยอดเขาด้านทิศตะวันตก เป็นที่ตั้งของพระราชวังที่ประทับต่างๆ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติพระนครคีรี

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. เพิ่มเติมรูปแบบการจัดของว่างช่วงพักเบรก ให้เป็นอัตลักษณ์ของ พกจ. มากยิ่งขึ้น

๒. การดูแล รักษา ซ่อมแซม นิทรรศการต่าง ๆ และทำความสะอาดให้เรียบร้อย พร้อมใช้งาน

อยู่เสมอ

๓. การดูแล ภูมิทัศน์ในจุดที่คณะเข้าชมบ่อยครั้ง ให้สวยงาม เรียบร้อย อยู่เสมอ

๒) โครงการศึกษาดูงานรวบรวมองค์ความรู้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร เพื่อการสืบสาน รักษา ต่อยอด ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ณ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดบุรีรัมย์ และจังหวัดนครราชสีมา

- ศึกษาดูงานที่หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทองโบราณ จังหวัดสุรินทร์

หมู่บ้านทอผ้าไหมยกทองโบราณ บ้านท่าสว่าง จังหวัดสุรินทร์ เป็นหมู่บ้านโอท็อป ระดับ ๕ ดาว ที่มีชื่อเสียงด้านการทอผ้าในระดับประเทศ และมีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติให้ความสนใจเข้าชมกระบวนการการผลิตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะกลุ่มทอผ้ายกทอง “จันทรโสมมา” ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักพระราชวัง และมูลนิธิในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระบรมราชชนนี พันปีหลวง ในการอนุรักษ์ ด้วยการออกแบบลวดลายที่สลับซับซ้อนงดงาม และมีความศักดิ์สิทธิ์ผสมผสานกันระหว่างลวดลายการทอแบบราชสำนักกับเทคนิคการทอผ้าแบบพื้นบ้าน จนกลายเป็นผ้าทอที่มีความงดงามอย่างมหัศจรรย์และมีชื่อเสียงโด่งดังไปทั่วโลก ความโดดเด่นของผ้าไหมยกทอง จันทรโสมมา เกิดจากการเลือกเส้นไหมน้อยที่เล็กและบางเบาผ่านกรรมวิธีฟอก ต้มแล้วย้อมสีธรรมชาติด้วยแม่สีหลักสามสี คือ สีแดงจากครั่ง สีเหลืองจากแก่นแกล และสีครามจากเมล็ดคราม สอดแทรกการยกดอกด้วยไหมทองที่ทำจากเงินแท้มารีด เป็นเส้นเล็ก ๆ ปั่นควบกับเส้นด้าย ใช้ตะกอเส้นพุ่งพิเศษที่ทำให้เกิดลาย จำนวน ๑,๔๑๖ ตะกอ และใช้คนทอ ในครั้งเดียวกันถึง ๔ คน อีกทั้งยังทอได้เพียง วันละ ๔ - ๕ เซนติเมตร เท่านั้น

- ศึกษาดูงาน ชแระย์ อทิตยา โครงการเกษตรอทิตยาทร จังหวัดสุรินทร์

คำว่า “ชแระย์” เป็นภาษาเขมรท้องถิ่น ซึ่งแปลว่า “นา” มีพื้นที่ ๓๗๖ ไร่ ภายในโครงการประกอบด้วยโรงเรียนชาวนา พื้นที่จัดแสดงความรู้เรื่องข้าว ประเพณีวัฒนธรรม และการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว เช่น การให้ความรู้เกี่ยวกับลักษณะทางสรีรวิทยาของข้าว ปฏิทินแสดงระยะเวลาการเจริญเติบโต และช่วงเวลาการจัดการในการผลิตข้าวหอมมะลิ ซึ่งถือเป็นฐานการเรียนรู้หลัก โดยจัดแบ่งเป็นนิทรรศการฐานการเรียนรู้ทั้ง ๖ ฐาน ได้แก่

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๑ ความรู้เรื่องข้าว ประเพณีวัฒนธรรมและการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๒ ทรัพยากรดิน การรักษาดินและการฟื้นฟูดิน ด้วยวิถีธรรมชาติ เช่น การปลูก

ต้นปอเทือง

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๓ ระบบนิเวศแปลงนา การป้องกันกำจัดโรคด้วยพืชสมุนไพรตามภูมิปัญญาท้องถิ่น

และประโยชน์ของแมลงศัตรูข้าวตามความสมดุลของระบบนิเวศ

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๔ การเก็บเกี่ยวและการเก็บรักษาเมล็ดพันธุ์ โดยเฉพาะการปลูกข้าวพันธุ์ขาวดอกมะลิ ๑๐๕ อย่างมีประสิทธิภาพ

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๕ กระบวนการผลิตปุ๋ยอินทรีย์

- ฐานการเรียนรู้ที่ ๖ การแปรรูปข้าว เพิ่มมูลค่าข้าว และเพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสำหรับชาวนาไทย

นอกจากจะเป็นฐานการเรียนรู้แล้ว ที่นี่ยังมีเนื้อที่ประมาณ ๒๐ ไร่ ไว้สำหรับสร้างอาคารที่พัก ด้วยจุดมุ่งหมายให้ผู้เข้าพักได้ใช้บริการแปลนาทดลอง อีกทั้งยังได้สัมผัสบรรยากาศของท้องทุ่งนา โดยหากมีประสงค์ที่จะทดลองปักดำนาในแปลงนาก็สามารถร่วมกิจกรรมกับทางโครงการได้

- **ศึกษาดูงานศูนย์กิจกรรมธรรมชาติ จังหวัดสุรินทร์ (โคก หนอง นา โมเดล)**

มูลนิธิกิจกรรมธรรมชาติเป็นหน่วยงานเครือข่ายภาคประชาชน ซึ่งน้อมนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ โดยมุ่งเน้นการแก้ปัญหาความยากจนให้กับประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเกษตรกร โดยจัดกิจกรรมร่วมกับสถาบันเศรษฐกิจพอเพียง และรายการเจาะใจ ในการรณรงค์ให้ประชาชนตระหนักถึงปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง ซึ่งสามารถร่วมมือกันยังยั้ง และสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง ด้วยการน้อมนำแนวทางการจัดการที่ดินที่ดี เหมาะสมกับเกษตรกรที่มีที่ดินจำนวนน้อยมาฝึกปฏิบัติ จากทฤษฎีใหม่ สู่ “โคก หนอง นา โมเดล” เพื่อให้เข้าใจง่ายสำหรับเกษตรกร ในการบริหารจัดการพื้นที่อย่างเหมาะสมและประสบความสำเร็จสูงสุด เริ่มทำ ๗ จุด ๑๑ ครอบคลุม ในปี ๒๕๕๘

ผู้ก่อตั้งโครงการนี้คือ หลวงพ่อสังคม (ขุนศิริ) ธนปัญญา และมีนักแสดงเข้าร่วมโครงการ ได้แก่ เชนนิจ จามิกรณ์ และ พิษณุ นิ่มสกุล เล็งเห็นความสำคัญจึงตัดสินใจซื้อที่ดินบ้านดู่ หมู่ที่ ๔ และบ้านหนองบอน หมู่ที่ ๖ ตำบลหนองบัวบาน อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ เพื่อสร้างเป็นต้นแบบสำหรับการจัดการน้ำ ตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ และการบริหารจัดการตามรูปแบบธนาคารน้ำนิเทศศาสตร์คุณ ส่วนย่อยสุรินทร์ ซึ่งปัจจุบันอยู่ระหว่างการออกแบบที่ดินในพื้นที่ประมาณ ๙๐ ไร่ ซึ่งเกิดจากการรวมตัวกันของชุมชนอีก ๑๑ ราย ที่ยอมสละที่ดินของตัวเองเข้าร่วมโครงการ และมีคณาจารย์สถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ร่วมออกแบบพื้นที่เพื่อเป้าหมายในการสร้างเป็นศูนย์เรียนรู้ “โคก หนอง นา ธนาคารน้ำ โมเดล”

- **ศึกษาดูงาน ศูนย์เรียนรู้การไฟฟ้าฝ่ายผลิต ลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมา**

ศูนย์การเรียนรู้ กฟผ. ลำตะคอง จังหวัดนครราชสีมาเป็นโครงการที่ กฟผ. มุ่งทำขึ้นเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านพลังงานไฟฟ้า การผลิตไฟฟ้าจากพลังงานประเภทต่างๆ ทั้งจากเชื้อเพลิงฟอสซิล และพลังงานหมุนเวียน รวมถึงนวัตกรรมการผลิตไฟฟ้าที่ทันสมัยด้วยระบบ Wind Hydrogen Hybrid ภายในศูนย์ฯ แบ่งเป็น ๗ โซน ประกอบด้วย

- โซน ๑ ลานผู้กล้า เป็นจุดลงทะเบียนรับ RFID ของเหล่าผู้กล้า เพื่อเตรียมพร้อมผจญภัยในดินแดนพลังงาน และชมการแสดงจาก H-bot

- โซน ๒ ภารกิจพิชิตดินแดนพลังงาน ชมภาพยนตร์ ๗ มิติ และพบกับ “น้องแทน” ตัวแทนเด็กจากชุมชน ลำตะคอง ที่จะพาเหล่าผู้กล้าไปผจญภัยในดินแดนพลังงาน และตามหาพลังงานแห่งอนาคต

- โซน ๓ ดินแดนพลังงาน น้องสายชล น้องวายุ และน้องตะวัน ชวนผจญภัยในดินแดนพลังงานน้ำ (Water Frontier) พลังงานลม (Wind Frontier) และพลังงานแสงอาทิตย์ (Solar Frontier) พร้อมชมทิวทัศน์แสนงดงามของพื้นที่ลำตะคองที่ มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า บนหอคอยดินแดนแห่งพลังงาน (The Tower of Energy)

- โซน ๔ ดินแดนพลังงานแห่งอนาคต ร่วมผจญภัยค้นหาพลังงานใหม่แห่งอนาคต กับนวัตกรรมพลังงานสุดล้ำอย่าง “Wind Hydrogen Hybrid” เมื่อพลังงานลมและไฮโดรเจนผนึกกำลังร่วมกันสร้างความมั่นคงด้านพลังงานไฟฟ้า

- โชน ๕ ภารกิจผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย อุโมงค์กาลเวลา...พาเหล่าผู้กล้าร่วมผจญภัยกับภารกิจสุดท้าทายของ กฟผ. ในการผลิตไฟฟ้าเพื่อความสุขของคนไทย

- โชน ๖ ฐานบัญชาการสมดุปลังงาน ฐานบัญชาการที่เหล่าผู้กล้าจะได้ร่วมภารกิจ “สร้างสมดุปลังงานไฟฟ้า” โดยสวมบทบาทเป็นผู้ควบคุมและปรับสัดส่วนเชื้อเพลิงผลิตไฟฟ้าได้ด้วยตนเอง

- โชน ๗ ม่วนซื่นล่าตะคอง เพลิดเพลินไปในดินแดนแห่งรอยยิ้มและความสุข ที่อุดมไปด้วยทรัพยากรธรรมชาติและความมีชีวิตชีวาของชุมชนล่าตะคอง

การนำมาปรับประยุกต์ใช้

๑. ประยุกต์รูปแบบการจัดแสดงเรื่องของฐานการผลิตปุ๋ยหมักเติมอากาศมาเป็นการจัดแสดงเรื่องการผลิตปุ๋ยในแนวที่ พกผ. ทำอยู่ โดยในฐานปฏิบัติให้มีชุดองค์ความรู้ตีตประจำฐาน และลงมือปฏิบัติได้จริง

๒. จัดการแปลง โคก หนอง นา ธนาคน้ำโมเดล ให้มีความพร้อมมากยิ่งขึ้น การเลือกพันธุ์ไม้ที่หลากหลาย ให้เหมาะกับสภาพดิน การห่มดิน การทำธนาคน้ำใต้ดินบริเวณที่เป็นพื้นที่รับน้ำ

๓. จัดทำป้ายคัดแยกขยะ และป้ายรณรงค์งดการใช้โฟม

๔. จัดทำป้ายแสดงรายละเอียดในการก่อสร้างบริเวณพื้นที่ก่อสร้าง เพื่อให้เกิดความโปร่งใส สามารถตรวจสอบได้

๕. ด้านการประชาสัมพันธ์ เพิ่มการประชาสัมพันธ์ผ่านช่องทางเฟสบุ๊คให้มากขึ้นเพื่อเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์กิจกรรมและการดำเนินงานของโครงการ

๖. ด้านการนำชม ประสานความร่วมมือจากหน่วยงานในพื้นที่ กลุ่มเยาวชน ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของโครงการ สู่การพัฒนาเป็นวิทยากรการนำชม เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๗. การจัดสถานที่ในส่วนให้บริการ เช่น ร้านกาแฟ และที่พักอาศัยมีความสะอาดสวยงาม มีจุดถ่ายภาพ

๘. พัฒนาระบบการจัดแสดงภาพยนตร์ ๔ มิติ ให้ทันสมัยมากขึ้น เพื่อสร้างสีสันความแปลกใหม่ สร้างความเสมือนจริง เช่น สื่อภาพ เสียง ลม และมีการเคลื่อนไหวขยับเก้าอี้ไปมา

๙. ผลการดำเนินงานด้านการเงิน

การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ตั้งแต่ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึง เดือนมีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

การเบิกจ่ายงบประมาณรายจ่าย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ พกฉ. เบิกจ่ายและผูกพัน ร้อยละ ๓๐.๔๐ โดยค่าใช้จ่ายลงทุน ผูกพันตามสัญญา ๑ รายการ คือ ค่าก่อสร้างอาคารพิพิธภัณฑ์กลางแจ้งสนอง พระราชปณิธาน และอาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และอีก ๔ รายการ อยู่ระหว่างขั้นตอน การประกาศประกวดราคา คือ กังหันน้ำชัยพัฒนา พร้อมติดตั้ง ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ๔ รูปแบบ ค่าปรับปรุงซ่อมหลังคา อาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาคาร ๑ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ๑ งาน และอาคารเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อาคาร ๕ ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ๑ งาน และค่าก่อสร้างเสาเข็มกันดิน ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอ คลองหลวง จังหวัดปทุมธานี ๑ งาน

เงินงบประมาณรายจ่าย				
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓	จำนวน	๒๑๒.๕๘๕	ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ
๑๐๐.๐๐				
เบิกจ่ายและผูกพัน	จำนวน	๖๔.๖๒๖๓	ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๔๐
คงเหลือ	จำนวน	๑๔๗.๙๕๘๕	ล้านบาท	คิดเป็นร้อยละ ๖๙.๖๐

แผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำคัญ

พกฉ. มีแผนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ที่สำคัญ ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาพิพิธภัณฑ์ให้เป็นแหล่งเรียนรู้พระเกียรติคุณ และ พระอัจฉริยภาพกษัตริย์ เกษตร

กิจกรรมการจัดแสดงและกิจกรรมพิพิธภัณฑ์ เป็นการเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตรตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง ผ่านนิทรรศการในอาคาร กลางแจ้ง นิทรรศการชั่วคราว และกิจกรรมพิเศษในวาระสำคัญ ๆ

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การขับเคลื่อนหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงด้านการเกษตร

กิจกรรมขับเคลื่อนปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการขับเคลื่อนงานตามเศรษฐกิจพอเพียง ที่เป็นรูปธรรม โดยความร่วมมือของเครือข่ายพิพิธภัณฑ์เกษตรฯ และภาคีความร่วมมือ ซึ่งเป็นผลจากการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง ด้านการเกษตร ไปประยุกต์ใช้กับตนเอง ครอบครัวและชุมชน

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการองค์ความรู้และนวัตกรรมเกษตร

กิจกรรมการจัดองค์ความรู้ เพื่อให้ประชาชนได้เรียนรู้และตระหนักรู้ในพระเกียรติคุณและพระอัจฉริยภาพ ด้านการเกษตรของพระมหากษัตริย์และบรมวงศานุวงศ์ รวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงด้านการเกษตร เพื่อการสืบสาน รักษา ต่อยอด